

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:

1 sgr. 3 fen. od wiersza na $\frac{1}{4}$ szerokości
przyjmują się tylko w ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Berlin, 5. Lipca. — Najj. Pan raczył nadać król. belgijskiemu pułkownikowi i dyrektorowi ludwisarni w Lüttich Fréderix order orła czerwonego 2ej klasy, leśnemu Rink w Dommitsch w powiecie Torgau order orła czerwonego 3ej klasy ze wstęgą, i król. belgijskiemu majorowi i poddyrektorowi ludwisarni w Lüttich Coquilhat order orła czerwonego 3ej klasy.

(Kor. Cz.) — Wiadomość o doręczeniu przez gabinet tutejszy gabinetowi duńskiemu noty w kwestyi zamierzonej sprzedaży dóbr narodowych w Lauenburgu i w ogóle względem postępowania rządu duńskiego w Księstwach będących członkami związku niemieckiego, jest prawdziwa. Przy nocie znajduje się memorandum bliżej w rzecz wchodzące. Czy i Austria podobną notę przesała gabinetowi duńskiemu, jak to dzienniki donosiły, nie jest to dostatecznie wiadomo. To pewna, że gabinet tutejszy zawiadomił gabinet wiedeński o swym kroku. Względem sprzedaży dóbr narodowych w Lauenburgu sprawa poszła już nawet do Bundestagu. Wątpić jednak należy, aby się Bundestag nią niezwłocznie zajął, chociaż wielu członków związku tego sobie życzy. Czas do tego za krótki; Bundestag zawiesza w przyszłym miesiącu czynności swe z powodu przypadających w tym czasie ferii.

Przed kilku dniami była mowa o postanowieniu Bundestagu względem wypracowania projektu do prawa handlowego mającego obowiązywać całe Niemcy. Podania o tém były sprzeczne. Rozjaśniła je koresp. pruska, donosząc, że stanowczych postanowień Bundestagu w tym względzie nie było, że nigdy nie miano zamiaru, oprzeć zamierzonej pracy na prawodawstwie francuskim, że rząd pruski oddawna w ministerstwie sprawiedliwości projekt do rzeczonoego prawa przygotowuje, lecz że opiera go głównie na materiałach branych z prawodawstwa niemieckiego i pruskiego, lecz że bierze do niego z prawodawstw zagranicznych, francuskiego, angielskiego, belgijskiego a mianowicie holenderskiego, wszystko to, co przy dzisiejszych tak ścisłych związkach i stosunkach handlowych państw europejskich pomiędzy sobą staje się koniecznym lub pożytecznym. Takie było postępowanie i przy układaniu prawa wekslowego i konkursowego, i pokazało się, że było praktycznym. W ostatnim czasie zbierano mianowicie materiały do prawa morskiego, tak ważnego dla dzisiejszego handlu. Gdy projekt będzie gotów, rząd przedłoży go zwołanej w tym celu konferencji biegłych kupców i praktycznych prawników, poczem dopiero projekt ostatecznie będzie zredagowany i może się stać przedmiotem obrad Bundestagu. Kiedy to nastąpi, trudno naprzód oznaczyć, bo praca to nie mała i nie łatwa. Po teraźniejszych ministrach pruskich, p. von der Heydt ministra handlu i p. Simons ministra sprawiedliwości, ludziach bardzo czynnych i światłych, można spodziewać się, że rzecz zbytecznie się nie przedłuży, zwłaszcza że nie od dziś zaczęto nad nią pracować.

Od czasu wstąpienia na tron cesarza Aleksandra II dzienniki donosiły raz po raz, nawet urzędownie, o ułatwieniach zaszytych w wydawaniu paszportów do Rosyi i do Królestwa Polskiego. W praktyce rzecz się ma zupełnie inaczej. Trudności w wizowaniu paszportów, jakie były takie dotąd istnieją. Poselstwo tutejsze albo wprost wizy odmawia, chociaż wszelkie formalności dopełnione, albo każe pisać o pozwoleniu do księcia namiestnika. Zachodzą przeto częste zażalenia do ministra spraw zagranicznych p. Manteuffla. P. minister sprzykrzywszy sobie takowe, postanowił rzecz tę stanowczo załatwić, traktując o tem z przybyłym tu z Wiednia i powracającym do Petersburga ministrem spraw zagranicznych rosyjskich księciem Gerczakowem. Tymczasem w skutku jednego z takowych zażeń telegrafował do Warszawy, aby się zapytał, jakie względem osoby, której odmówiono wizy, zachodzą trudności. Wyjątki te są bowiem tak częste, że ogłoszone załatwienia stają się prostem złudzeniem. Osób udających się do Królestwa bez potrzeby bardzo jest mało. Argument, aby się widzieć z rodziną, uważany jest za żaden. Ale i udowodnione naglące interesa familijne nie zawsze uważane są za dostateczne. Egzystuje podobno lista osób niby to skompromitowanych, którym się raz na zawsze paszportu nie daje. Jest to, jak się zdaje, coś podobnego do owej «książki czarnej», która przed niedawnym czasem wyszła w Dreźnie, a zawiera imiona osób, będących aktualnymi ministrami w Niemczech. Wypadki 1830 r. puszczone zostały oświadczeniem samego cesarza w niepamięć. Czy władze i poselstwa rosyjskie za granicą mają instrukcją pamiętać tę i nadal zachować? Wzmiankowany wyżej przypadek osoby takiej dotyczy, co tem więcej zastanawia, że osoba ta już po dwakroć od 1830 r. za paszportem pruskim wiza poselstwa rosyjskiego opatrzonym, jeździła do Królestwa i do Rosyi, i w rzeczach politycznych Bogu duszę winna.

Król i królowa wyjeżdżają jutro rano do Marienbad, biorąc drogę na Bodenbach, a ztamtąd extrapocztą na Cieplice i tymże sposobem aż na miejsce. Najj. Państwo jadą incognito pod nazwiskiem hrabiego i hrabiny von Zollern.

Następca i następczyni tronu saskiego, którzy byli w Sanssouci z wizytą, powrócili do Dreznia.

Dania.

Kopenhaga, 28. Czerwca. — Ministeryalny dziennik praw dla księstw Holsztyna i Lauenburga ogłasza orzeczenie królewskie, wedle którego na przyszłość dobra narodowe holsztyńskie mają być podciągnięte pod kategorię spraw wspólnych, i dla Holsztynu to samo prawo ma mieć znaczenie, co postanowiono dla Szlezwigu pod dniem 10. Listopada r. z.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 3. Lipca. — Książę Kutozow zastępca tymczasowy ministra stanu p. Turkuł, niezadługo opuści tę posadę, bo takowa niewątpliwie powierzona będzie radcy stanu p. Hube Romualdowi.

Rosya.

Czytamy w Bremer Handelsblatt następujące uwagi o projektowanych w Rosyi kolejach żelaznych: Skutkiem szczęśliwej niezmiernie natury gruntu, Rosya przedstawia najkorzystniejsze warunki do budowy sieci kolei żelaznych. Chociażby rozwinięcie dróg nie odpowiadało zrazu niezmierniej rozległości cesarstwa, handel i przemysł ciągnąłby z nich największe korzyści, a to z powodu szczęśliwego kierunku arteryi rzecznych i korzystnego położenia portów. Sieć 3000 wiorst czyli 3200 kilometrów (dziesięć razy mniej jak ogół linii już eksploatowanych w Ameryce), jużby wystarczyła do zaprowadzenia najkonieczniejszych komunikacyi.

W unii północno amerykańskiej, gdzie każdy stan pamięta, niezależnie od drugiego, o swych komunikacyach, ogół dróg, traktów, kolei żelaznych i kanałów, nie stanowi aupełnego systematu, zmuszającego zbliżyć odległości liniami najkrótszemi.

W prowincjach północnej Rosyi, surowość długiej zimy zmusza żeglugę wewnętrzną do spoczynku przez znaczną część roku; w jesieni i na wiosnę deszcze i śniegi robią drogi zwyczajne nieprzebyte do przebycia; jeżeli zaś przewóz w tych prowincjach głównie odbywa się w zimie, nie należy szukać powodów tego ułatwienia ruchu jakie przedstawia droga sanna, ale w tem, że wieśniak, który koniecznie w czasie zimy mało ma zajęcia, widzi dla siebie korzyść w żywieniu siebie i swego bylla furmanką. Niezmiernie korzyści, jakie Rosya wśwem terytoryum zcentralizowanem i jednolitem zyska z kolei żelaznych, zbyt są widoczne, by ich potrzeba było dowodzić.

System linii głównych powinien być tak nakreślony, by linie miały swój początek w guberniach żywnych i zaludnionych, wybiegały wprost i łącząc centra ludności, szły przez prowincje mniej szczęśliwie przez naturę obdarzone do portów Rosyi: morza Bałtyckiego, morza Białego, Czarnego, Kaspijskiego. Prowincje południowe stanowią terytoryum dostarczające największą część płodów rolnych i wyrobów przemysłowych Rosyi, licząc od linii przechodzącej przez gubernie Orła i Tuly a rozciągającej się na wschód do niskich płaszczyzn nad Wołgą, ku zachodowi zaś do prawego brzegu Dniepru. Strona to niewyczerpanej żywności, bogata w bydło, wydająca zboże, konopie, tytuń, cukier i t. d. W jej granicach leży dolina Donu, z niezmiernymi pokładami antracytu i soli. Strona przemysłowa skupia się koło Moskwy, a w guberniach sąsiednich posunie się z czasem na południe, ku stronom w węgiel bogatym. Punkt środkowy sieci kolei żelaznych znajdować się tedy winien we środku tej strony, w gubernii orelskiej.

Z tego środka zatem wybiegłyby cztery arterye główne: Na północ arterya moskiewska, przez Tułę i Kaszyrę; na południu arterya morza Czarnego, przez Kursk i Charków, ku Dnieprowi, z kolanem kolei ku nizinie antracytowej Dona; na wschód arterya Saratowska, z kolanem między Donem a Wołgą; na zachód arterya Dynaburska, która w Dynaburgu połączyłaby się z już ustąpioną koleją rygską.

Projektowane linie miałyby długość przypuszczalną na 2960 wiorst (3158 kilometrów) a mianowicie:

Linia północna: 340 wiorst (362 kilometrów).

Linia południowa, z kolanem ku pokładowi antracytowemu 1000 wiorst (1067 kil.)

Linia wschodnia, z kolanem między Donem a Wołgą, 820 wiorst (875 kilometrów).

Linia zachodnia 800 wiorst (854 kil.)

Linie wschodnia i południowa łączą się z najważniejszymi arteryami rzeczonymi sieci hydrograficznej rosyjskiej, bo się łączą z Wołgą i Dnieprem, w punktach stawania statków idących w górę tych rzek. Linia wschodnia kończy się w Saratowie nad Wołgą, mającą długość żeglugową nawet dla największych statków 881 wiorst (940 kil.) licząc od jej ujścia pod Astrachanem. Służba regularna parowców na niższej Woldze uzupełniłaby wraz

z kolejami żelaznymi ogół komunikacji bezpośrednich i szybkich, pomiędzy dwoma stolicami, wnętrzem państwa i morzem kaspijskim. a tem samym z kaukazem i Persją; kolano przecinające pas bardzo wązki, między Wołgą i Donem, ma na celu połączyć z ogólnym systematem doliny Donu i rzek doń wpadających.

Linia południowa ma się kończyć przy Dnieprze, w górę i na dół porohow, przecinających linię żeglowną tej rzeki; zastąpiłaby ona żeglugę parową na tej części Dniepru. Płaszczyzny niższego Dniepru i Odessa zostawałyby w bezpośredniej komunikacji z siecią kolei żelaznych.

Francya.

Paryż, 1. Lipca. — Ciało prawodawcze przyjęło jednogłośnie prawo przyzwalające na zwrocenie familii Orleańskiej 600,000 fr. rocznej renty. Nie było z tego powodu żadnej dyskusyi. Protestacya księcia Orleanu była bez wpływu, jako i list księżniczki Klementyny.

— W dzisiejszym numerze Constitutionnela zamieszczony jest obszerny list z Jas z d. 17. Czerwca, w którym referent stawia w obronie połączenia Mołdawii z Wołoszczyzną. Przyznaje w nim, że wielkie przeciw temu nasuwają się przeszkody, popierane przez zamożny wpływ.

— Wielkie tu sprawia wrażenie wiadomość z Marsylii, podług której zamysła papież udzielić ogólną amnestyą i ogłosić reformy pożądane w państwie swoim.

(Kor. Cz.) Paryż, 25. Czerwca. — Przed opuszczeniem Paryża, bar. Seebach udał się incognito do Londynu dla porozumienia się z jednym bankierem i zaproponowania mu wzięcia na wspólne imie przedsiębiorstwa wszystkich dróg żelaznych w Rosyi, zapewniając, że jego stosunki wszelkie w tym względzie trudności usuną. Bankier londyński nie przyjął propozycyi wiedząc, że zakładają się w tym celu cząstkowe kompanie, dobrze poparte w Petersburgu. — Jenerał Orłow przejeżdżając przez Paryż nie był u cesarza. Książę Dolgoruki nie ma przybyć do Paryża i ma być zastąpiony przez jenerała Stroganowa. Baron Brunnow nie chce jechać do Berlina, którego nie lubi i woli wrócić do Darmstadt. Traktat z dnia 15. Kwietnia sprawił, że Rosya uważała się za oszukaną, teraz danie niedostatecznej a przyrzeczonej amnestyi, zburzenie Ismailowa i Karsu i zamiar odbudowania Sewastopola sprawiają, że Francya uważa się z kolei za oszukaną. Ambasada hr. de Morny nie już zapewne niewskura i rząd francuzki będzie musiał przyjąć wkrótce inny język. Próba dawniejszego języka rządowego widzi się w Constitutionnelu zawierającym list apologiczny z Petersburga. Francya trzymała się dotąd *à cheval* pod względem przymierza z przyczyny swego stanowiska względem Anglii. Dała ona rozkaz p. de Sortiges pokazywania w Washingtonie życzliwości dla Anglii, a nie mieszania się w sprzeczkę, którą miała Anglia ze Stanami Zjednoczonymi z przyczyny Cramptona. Francya ograniczała *casus belli* do samej sprawy Nicaraguy. Takie postępowanie nie było na rękę Anglii. Lord Cowley okazywał nieukontentowanie w Paryżu, ale rząd francuzki swęj polityki nie zmieniał. Jeżeli załatwi się spokojnie sprawa anglo-amerykańska, sytuacja zapewne się uprości. Trudno podzielać obawę, aby Anglia zbliżyła się przez Prusy, do Rosyi. Rosya zagraża ciągle interesom Anglii a naród angielski jest najmocniej przeciwny przymierzowi anglo-rosyjskiemu. Zapewne przymierze francuzko-angielskie ostatecznie się utrzyma i zaczęte dzieło dokończy. Piemont pokazuje się najniecierpliwym i omylnym, zapominając, że równie niecierpliwą i omylną jest także i Szwecya. Korzyść położenia jest zawsze na stronie Zachodu. Władyka czarnogórski nie udał się tego razu do Petersburga, lecz do Paryża. Król grecki zapewne także do Paryża przyjedzie. Francya stara się nadto o przeciągnięcie na swą stronę mniejszych dzielnic niemieckich, które dotąd były w rękę rosyjskim. W tym celu został przedstawiony izbom projekt do prawa dający po 200,000 fr. renty sukcesorom belgijsko-niemieckim trzech córek Ludwika Filipa. Projekt ten jest bardzo ważnym pod względem polityki wewnętrznej, bo kompromituje partya orleańską, ale jest również ważnym pod względem polityki zewnętrznej. Postępowanie Napoleona III jest wolne lecz pewne, i postępowanie to ma przewidywać przypadek, zostający jak dotąd w stanie marzenia, przywrócenia północnego przymierza. Zawsze mówią o projekcie widzenia się Napoleona III z cesarzem Franciszkiem Józefem czy w Arenenbergu czy gdzie indziej. Pan Moquard uda się z cesarzem do Plombières i dopiero potem ma zamiar pojechać do Contre Aix Ville.

Sardyński jenerał Dabormida opowiada w Paryżu co widział w Warszawie, zrazu radość potem smutek. Wielbi on duch publiczny, którego był naocznym świadkiem.

Księżna Stefania badeńska zawsze życzliwa, przeczytawszy oświadczenie interesowanych zrobione w Siècle, zaniósła dziennik do pokoju cesarskiego i złożyła na biurku cesarskim.

Podanie mojego ostatniego listu było mylne. Ambasada rosyjska w Paryżu ma prawo odmawiania amnestyi. Dotąd, z zamieszkujących Paryż, tylko trzydziestu kilku jej zażądało.

Według ostatnich wiadomości książę Napoleon opuścił Szkocya i popłynął do Grenlandii, zkąd uda się do Islandyi, przylądka północnego i Norwegii.

Anglia.

Londyn, 30. Czerwca. — Parlament angielski przedstawia obecnie obraz zupełnego zníženia. Mianowicie opozycya zaczyna usypiać, mimo odniesionych próbnych zwycięstw, snem pocziwych. Nie ma w tem wreszcie nic dziwnego, gdy zbliża się pora roku, w której politycy i mężowie stanu zaczynają szukać wytchnienia po pracy zimowej i świeżych sił do nowych zajęć. Wczoraj odbyła się w ministerstwie spraw zewnętrznych narada, której przedmiotem, jak utrzymują, była Grecya. Ze wszystkiego co tu w tej mierze mówią, zdaje się być rzeczą pewną, że państwa zachodnie nie rychło jeszcze cofną wojska swe z Hellady. Jest to nowym dowodem, że sprawa wschodnia wymaga jeszcze stanowczego rozwiązania i załatwienia.

Londyn, 1. Lipca. — Na uwagę zasługują artykuły, jakie dzisiaj umieściły dzienniki znakomite tutejsze, Times i Morning Post. Artykuły te zawierają nader ostrą wycieczkę przeciw rządowi neapolitańskiemu, rzymskiemu i austriackiemu. Oba dzienniki stawiają już przypuszczenie, że we Włoszech w krótkim bardzo czasie nastąpi powstanie narodowe jako pewnik, i porusza dla Aeglii prawo wystąpienia w obronie ludu, na przypadek, gdyby naczelnicy państw włoskich zażądać mieli wojsk pomocniczych od Austrii. Treść tych artykułów odnosi się do interpelacyi lorda Lindhurst wystósowane

na posiedzeniu dzisiejszem do Clarendona, który odpowiedział, że rząd neapolitański nie nadesłał jeszcze oświadczenia swego na depeszę, jaką mu przesłała w tej mierze Anglia w porozumieniu z cesarzem Francuzów.

Londyn, 2. Lipca. — W izbie niższej odbyły się w zeszłej nocy rozprawy nad sprawą rekrutowania w północnej Ameryce, które nic nie zawierają nowego Gladstone oświadczył, iż nie będzie głosował przeciw ministerstwu, ponieważ żadne stronnictwo nie mogłoby go skutecznie zastąpić. W końcu żąda odwołania Cramptona. Przy głosowaniu odniosło ministerstwo zwycięstwo większością 274 przeciw 80 głosom.

— Król Belgów, hrabia Flandryi i księżniczka Charlotte przybyli do Dover wczoraj z Belgii.

Sprawa centralnej Ameryki.

Na dniu 1. Stycznia 1848 r. zajął lord Palmerston gwałtem miasto Greytown, w imieniu króla mosquitańskiego, bez poprzedniego wypowiedzenia wojny. Zaprotestowała przeciw temu rzeczpospolita Nicaragua. Atoli ani jedno, ani drugie nie byłoby zwróciło uwagi w Europie; albowiem ani o królu mosquitańskim, ani o mieście Greytown, które krajowcy St. Juan del Norte nazywają, nikt u nas nie słyszał. Lord Palmerston dla tego przechrzcił tę nazwę, aby się tak prędko nie wydało, że Anglicy zajęli St. Juan, a ztąd nie wykryły się zawezwanie ich plany. Miasto leży nad ujściem rzeki St. Juan do morza karaibskiego. Rzeka zaś St. Juan wypływa z jeziora Nicaragua, zkąd łatwo dostać się do Oceanu spokojnego, albo za pomocą kanału, który na najkrótszej linii łatwo się da wybić; albo za pomocą jeziora Managua i wód, które wpływają do zatoki Fanseca.

Przez zajęcie tego miasta zyskał lord Palmerston klucz na stronie wschodniej do komunikacyi wód obu oceanów, której Amerykanie już używali w stosunkach swoich z Kalifornią i przez kanały ułatwić zamysłali. Uformowało się już 1847 r. towarzystwo akcyonaryuszów, które weszło w stosunki z rządem w Nicaragua, celem uzyskania przywileju, a następnie zawarcia traktatu. Aby uprzedzić Amerykę, popelniała Anglia gwałt i dała pierwszą zaczepkę do sporu, który się dotąd toczy.

Rządowi amerykańskiemu pozostawała dwojaka droga: albo broniąc swego interesu i honoru w układach z rzeczpospolitą Nicaragua już rozpoczętych, zawrzeć z nią traktat zaczepny i odporny i przygotować się na wojnę z Anglią; albo ustąpić z pola i czekać dalszych wypadków, a mianowicie, czy Anglia weźmie się do budowania kanału. Zdaje się, że 1848 r. Anglia nie byłaby chciała wojny, i wolałaby zwrócić St. Juan del Norte i zrzucić Palmerstona. Dla tego też prezydent Polk chciał się chwycić pierwszej drogi, albowiem posłał swego pełnomocnika pana Hise do Guatemala, który przez cały ciąg 1848 r. się układał i w Czerwcu 1849 r. podpisał traktat z rządem Nicaragua, który »Zjednoczonym Stanom Ameryki, albo towarzystwu z ich mieszkańców utworzonemu wyłączne nadaje prawo zaprowadzenia przez kraj Nicaragua, komunikacyi lądowej i wodnej pomiędzy dwoma morzami; a natomiast wkłada obowiązki na Stany Zjednoczone, choćby nawet bronią, popierać i zasłaniać rząd nicaraguański w utrzymaniu posiadłości i panowania nad temi wszystkimi ziemiami, które leżą wśród prawdziwych jego granic. Artykuł ten traktatu zbyt widocznie pokazuje, że był przeciw zajęciu miasta St. Juan del Norte wymierzony.

Atoli prezydent Taylor, który 4. Marca 1849 r. objął rządy, i sekretarz państwa Clayton wzdrygnęli się na samą myśl starcia się z Anglią, i nie chcieli ratyfikować traktatu. Z drugiej strony nie śmieli całkiem ustąpić z pola dyplomatycznego, ile, że osnowa traktatu już była wiadomą publiczności i zyskała ogólną pochwałę; trzeba się więc było spodziwać, że senat zażąda przedłożenia traktatu i zmusi prezydenta do ratyfikacyi.

Na konferencyi odbytej dnia 30. Września 1849 r. z panem Crampton, który w ten czas posła angielskiego zastępował, prezydent Taylor wyznał bez ogródki swoje kłopotliwe położenie, i żądał, aby mu Crampton wskazał środek, jakby z niego wyjść. Smutny to był przykład i zły wróżby dla unii, gdy jej najwyższa władza przeciw krajowej reprezentacyi knowała spiski z obcem posełstwem. Naturalną kolejną rzeczą z tego pierwszego fałszywego kroku wysnuła się cała dzisiejsza fałszywa pozycya amerykańskiego rządu.

Na owej konferencyi spierano się jedynie o Mosquitánów. Clayton utrzymywał, że oni żadnego państwa nie stanowią, jak to Anglicy twierdzili. Proponował więc, aby oba mocarstwa zrzekły się pretensyi swoich do Nicaragua i do Costa Rica, i starały się tylko o założenie spławnego kanału; bo gdyby jedno z nich miało posiadłości nad kanałem, wywieraloby tém samym znaczną przewagę nad drugim. Mosquitánów możnaby wynagrodzić pieniędzmi za tę część ziemi, która dotyka do rzeki, a do której roszczą prawa, zaś na miejsce towarzystwa akcyonaryuszów północno-amerykańskich, utworzyłoby się nowe towarzystwo z obywateli obu narodów, a przywileje tego towarzystwa zawarowaneby zostały osobnymi traktatami, które tak Anglia, jak Zjednoczone Stany z Nicaragua zawarą.

Ponieważ p. Crampton nie miał upoważnienia wchodzić w powyższe proponowane układy, polecił prezydent panu Abbott Lawrence, który właśnie jako poseł amerykański do Londynu odchodził, aby się w tej mierze bezpośrednio z lordem Palmerstonem porozumiał. Odbyła się w tym celu konferencya w Londynie na dniu 8. Listopada 1849. r., w której wedle raportu p. Lawrence z tego samego dnia, tenże oświadczył: że Stany Zjednoczone zrzekają się wszelkiej myśli zajęcia posiadłości w centralnej Ameryce i pragnęliby się z Anglią wzajemnie zobowiązać, aby kraju tego ani nie zajmować w posiadłość, ani przyłączać, ani kolonizować, ani fortyfikować. Lord Palmerston w odpowiedzi swojej z d. 13. Listopada powtarzając te same wyrazy, oświadcza zadowolenie rządu angielskiego co do tego projektu i gotowość wzajemnego zobowiązania się w tej zasadzie. Nie przystaje jednak na to, aby Mosquitánów cofnąć po za brzegi rzeki a proponuje natomiast, aby rząd angielski wymógł na rządzie mosquitańskim pozwolenie celem urzędzenia portu Greytown na komunikacyą między dwoma morzami. Tym sposobem przyznał że to miasto ma pozostać własnością Mosquitánów. (C. d. n.)

Austria.

Maryenbad, 2. Lipca. — Najj. Pan król pruski stanął tu dzisiaj.

(Kor. Cz.) Wiedeń, 28. Czerwca. — Kwestya pozostawienia Księstw naddunajskich pod osobnymi księstwami tak jak była dotąd, zdaje się być zupełnie załatwioną. Francya poszła za głosem Turcyi i Austrii. Przemawiała za tem nadto wyraźnie interesa obu tych państw. Anglia nawet przekonała się

w końcu, że połączenie tych księstw w jedno ciało, nie postawiłoby tak silnej jakby ona chciała zapory przeciw Rosji. Wpływ w księstwach może na przyszłość od dwóch zależeć warunków: od religii i od interesów materialnych. Religia grecka jest religią większości w księstwach i zwracać będzie ciągle serca ludności ku Rosji; lecz interesa materialne zależą od instytucji, i na tej drodze wpływ państw europejskich a zwłaszcza Austrii może się stać przeważnym. Wszystkie to zależeć będzie od uorganizowania tak politycznego jak społecznego. Usamowolnienie i uwłaszczenie włościan, zaprowadzenie szkół publicznych; utworzenie stanu średniego, polepszenie obyczajów i ducha publicznego w klasach wyższych, i poddanie równo wszystkich pod jedne prawa, jest dziełem, którem się Europa w księstwach zająć musi. Austria jako najbliższa sąsiedztwem i stosunkami, najwięcej się do tego przyłożyć może. Zdaje się, że rząd tutejszy to czuje i tego pragnie. Mieszkańcy księstw mają pewną nieufność. Austria chce ich przekonać, że nieufność ta jest bezzasadną. Trzeba więc cierpliwości i czasu. Komisya, której organizacya ma być powierzona, zbierze się we Wrześniu w Bukareszcie. Tymczasem rozgraniczenie Bessarabii i ukończy się.

Książę Gorcezkow zabawi tu jeszcze dni kilka. Dziś odbyła się wielka parada wojskowa na cześć króla greckiego. Znajdowali się na niej cesarz i wszyscy arcyksiężęta.

Towarzystwo kredytowe tutejsze wybrało ze swęj strony do rady administracyjnej kolei galicyjskiej pana Höfke redaktora czasopisma Austria człowieka bardzo zdolnego.

Włochy.

Turyń, 27. Czerwca. — Zniwo w Ligunie jest zadawalające.

Medyolan, 26. Czerwca. — Korespondencya Offiziale z Parmy odpiera wieści o powstaniach, naddieganiu wojsk w księstwie twierdząc; że spokojność jest całkiem przywrócona, i opinia publiczna nigdy mniej nie sprzyjała ruchom, jak dziś, dalej donosi też korespondencya, że komendant otrzymał polecenie, rozwiązać komisją wojskową i oddać do dyspozycji rządu uwięzionych, i że wkrótce spodziewać się można zniesienia stanu oblężenia.

Hiszpania.

Gazeta madrycka pod dniem 25. Czerwca donosi, że w Valladolid rozpoczęto powstanie d. 22. Czerwca o godz. 8. z rana, i w zgiełku tym ranił gubernatora cywilnego i wielu gwardzystów narodowych. Władze się zebrały, miasto ogłoszono w stanie oblężenia, a wojsko wystąpiło w miejscach zagrożonych. Nim tam przybyło, spalono już trzy magazyny mąki i kilka okrętów przewozowych. Przez noc oblegali miasto wojska i gwardziści narodowi; w 23. i 24. było spokojnie, a sąd wojenny zajmował się sprawami uwięzionych. Równie ekscesa działy się w Medynie de Rioseca, gdzie 22. Czerwca wieczór na wiadomość o wypadkach w Valladolid, pospółstwo rzuciło się na domy handlujących zbożem i spaliło fabryki nad kanałem, jako i okręty przewozowe wołając: Niech żyje religia! śmierć liberalistom! śmierć bogatym! równie i w Palencyi, gdzie zaraz po spaleniu trzech fabryk i kilku bark niezwłocznie nastąpiło ogłoszenie stanu oblężenia. To samo działo się w Salamance. Podług depeszy generała kapitana z 24. Czerwca z rana na całej linii kanału kastylijskiego same tylko ognie i lupieztwa mógłś widzieć. Minister wojny, jak toz Madrytu pod 23. Czerwca donoszą, wydał stósowne rozkazy do przytłumienia wybuchów i do surowego ukarania winnych. Co do niespokojności w Valladolid wydzonych mówi gazeta madrycka: Mniemana drożyna była tylko pozorem. W tłumie widziano wiele osób nienależących do miasta, i wielu pijanych. Myśl jaka się tu objawiła, zdaje się być wymierzona przeciw własności. — Wedle zapewnienia ministra budowy rządowych wyrzeczonego na posiedzeniu 26. Czerwca spokojność przówrócono w Valladolidzie, Palencyi i Rioseco przywrócono.

— Podług gazety Espana znaleziono u kilku zdybanych na rabunku 2000 sztuk napoleonsdorów.

Grecya.

Dowiadujemy się z Constitutionnela, że banda łotrów Doveligo, która niedawno temu pod bramami Aten lupiła i 3 francuskich żołnierzy zabiła, obsadzoną została w górach parnaskich i nie ujdzie więcej.

Tureya.

Z Konstantynopola pod d. 12. Czerwca zamieszcza Monitor paryski następujący artykuł: Od niejakiego czasu zamieszcza wiele pism europejskich w sposób niedokładny i złośliwy wiadomości o stanie Tureyi naznaczając niektórym czynom myśl, której nie mają, i skreślają państwo tureckie jak gdyby się ono w najokropniejszym znajdowało położeniu. Czyżby nie miały one mieć względu na ciągłe postępy, jakie sułtan od wielu lat czyni, aby poprawić administracyą kraju, aby wszystkim swym poddanym bez różnicy wiary nadać równość i wszędzie wymierzać sprawiedliwość? Czyżby nie miały zauważyć, że hati humayun, w którym Abdul Medschid rozwija swe wspaniałomyślne poprawy, zawiera w sobie rewolucyą moralną i że zmienia stan rzeczy od kilku set lat istniejący? Któryżby kraj zniósł takie nowości bez rozlewu krwi? Dzienniki europejskie donosiły między innymi, że w Nikodemii trzy pułki angielskie ognia dać musiały na muzułmanów, aby zasłonić chrześcian i uchwycić władzę celem wysłania ich do Konstantynopola. Wedle raportów władz tureckich ani słowa prawdy nie zawiera to zdarzenie, rzecz się raczej tak miała: W Naplus zabija angielski misyonarz przez wystrzał z strzelby na ulicy ubożego żebraka, który prosząc go o jałmużnę, uchwycił konia jego za eugle. Tym gwałtem oburzona podnosi się ludność. Czyliż można zimną krwią sądząc, upatrywać w tém nienawiść ku chrześcianom? W Maraz Liworneńczyk wysłany przez ajenta angielskiego do poczynienia zakupu, miota sędziemu obelgi w oczy. Scigany od mieszkańców zamyka się i zabija czyli rani kilka osób. Czyli ludność turecka jest odpowiedzialną za taki nieporządek, nieład? Niedawno temu w bliskości Dardanelów, derwisza z całą jego familią zelyli i zrabowali Grecy. Czyliż zbrodnie te mamy rzucić na karb całemu narodowi greckiemu? W walce ranił flis żołnierza tureckiego. Ranionego żołnierza towarzysze rzucają się na flisa greckiego, którego mieli za sprawcę, i zabił go oficer turecki uderzeniem szabli i uciekł. Skoro tylko rząd turecki był zawiadomiony o tych wypadkach, pospieszył pociągnąć do odpowiedzialności dowodzącego generała Tunesow i zawezwać go do wydania winnego oficera. Dla wymiaru sprawiedliwości, zatrzymał rząd 4000 Tuneszyków biorąc na siebie kosztą utrzymania ich. Jeżeli zważymy, że połączenie wszystkich wojsk na

placu bitwy przez dwa lata ogołociło prowincye z siły zbrojnej, dziwić się przyjdzie, że nie wydarzyło się więcej jeszcze złego, więcej nieładu. Teraz, gdy wojska wracają do swych garnizonów, gdy sułtan troskliwy o utrzymanie porządku zaprowadza wszędzie żandarmeryą na sposób francuski i pod kierunkiem oficerów francuskich, stanie się rząd niezachwianym panem sytuacji i nie ulega wątpliwości, że wszystkiego doloży starania, aby nadać powagi nowym prawom.

Konstantynopol, 20. Czerwca. — Adres dziękczynny złożyli kupcy rosyjscy Fuad baszy za dożnaną w czasie wojny opiekę w Konstantynopolu. W Reni i Ismailu są tylko, jak Rosyanie twierdzą, szanice te zniszczone, które w czasie wojny nowo wystawiono. Kawalerya angielska całkiem wyszła, angielsko niemiecki legion odbywa służbę w Skutary. — Z Krymu nieustannie wychodzą wojska. Bałakławę niezadługo Rosyanom oddadzą; wszelkie angielskie zabudowania i szalasy popalono. I w Kerczu było 14. m. b. tylko 4 do 500 Turków i dwie kompanie angielskiego wojska. 800 familii tatarskich opuszcza Krym.

Konstantynopol, 20. Czerwca. — Odwrót wojska z Krymu postępuje z równą energią, z równym pospiechem. Już nie stawało okrętów do przewożenia go. W Bałakławie wkrótce ani żołnierza nie będzie, w Kamiesz toż samo. Z Skutari wojsko angielskie wyszło. Wielka część wróciła do Anglii, nieco poszło do Ameryki wprost, niektórzy zatrzymali się w Malcie i Korfu. Legiony obce cieszą się nadzieją wojny z Ameryką.

— Decyzya, jaką Czerkiesi otrzymali na swą petycyą, zbliży ich do Rosyan tak, że stanowisko Sefera baszy w Anapie staje się niepewnym i dlatego wraca on przez Trapezunt do Konstantynopola.

— Sułtan, aby niejako uspokoić umysły Muzułmanów, postanowił, jak tu mówią powszechnie, oddać z ministerstwa Ali baszę, jako twórcę hattihumayum, i obracć innego, któryby w myśl tego hattihumayum spokojniej i energiczniej mógł działać.

— Bandy rozbójników w Turynie i Grecyi coraz się bardziej wzmagają.

Kronika miejscowa.

Poznań, 3. Lipca. — Podczas dni 27., 28., 29. Czerwca i 1. b. m. odbył się w seminaryum tutejszem nauczycieli elementarnych pod przewodnictwem radcy rejencyjnego i szkólnego p. Grandke tegoroczny popis publiczny. Najprzewielebniejszy Arcypasterz X. Przyłuski zaszczylił zakład obecnością swą, ku wielkiej radości nauczycieli i uczniów i był przytomnym przy egzaminowaniu w przedmiocie religii. Złożyło egzamen i uznanych zostało za dojrzałych 27 uczniów. Z tych otrzymało dwóch dwóch Nr. I. z predykatem »bardzo dobrze uzdolniony«; 12 Nr. II. z predykatem »dobrze uzdolniony«; 13 Nr. III. z predykatem »uzdolniony.« Extraneusz jeden nie zdołał złożyć egzaminu. Przed popsem odbyli uczniowie pod przewodnictwem X. Wojczyńskiego, gorliwego nauczyciela religii, trzydniowe rekolekcyje, celem przygotowania się do ś. sakramentu bierzmowania, które im udzielił biskup Stefanowicz w małym i uroczystym przyozdobionym kościółku po reformackim. Podczas wielkiego nabożeństwa, odprawionego *in pontificalibus*, wykonali seminarzyści mszę pięknej kompozycyi.

— W dniu dzisiejszym rozpoczęły się posiedzenia sądu przysięgłych pod przewodnictwem radcy sądu powiatowego p. Thiel i w obec sędziów pp. Festa, Hahna, Bauermeistra i Lewandowskiego sędziego powiatowego ze Srody, który powołany został do uzupełnienia składu sądowniczego, z powodu, że niektórzy członkowie tutejszego sądu powiatowego, częścią dla przedsięwziętej podróży, częścią dla słabości, urzędować tym razem nie mogli. Po przywołaniu 10 sędziów przysięgłych dla kompletu, z których stanęło czterech, rozpoczęto czynności. Sprawy dzisiaj sądzone nie zaskierają w sobie nic, coby na szczególną zasługiwać uwagę. Pierwsze oskarżenie wytoczone przeciw czeladnikowi krawieckiemu Ludwikowi Leiserowi, który poprzednio już ośm razy karany był za kradzież, a na posiedzeniu dzisiejszym wskazany został za ciężką kradzież na 5 lat więzienia w domu poprawy i poddany przez dalsze 8 lat pod dozór policyjny. Drugie z porządku oskarżenie dotyczyło niezamężnej Teressy Steuer, która za dwie zwyczajne kradzieże wskazana została na jednoroczne więzienie.

Rawicz, 2. Lipca. — Około budowy drogi żelaznej poznańsko-wrocławskiej kończy się praca z wielką szybkością. Po usypaniu grobli trudnią się robotnicy obecnie położeniem belek i przybijaniem szyn. Podobnież budowy potrzebne już są na ukończeniu. — W Rogalinie, na północ miasta Śremu położonym, pokazała się podobnież zaraza bydła. Powiat krobski jest od kłęski tej dotychczas zupełnie wolnym.

Międzyrzecz, 30. Czerwca. — W dniu 28. b. m. nawiedziła miasto tu-tejsze tak groźna burza o jakiej dawno nie słyszano. Grad, który spadł około godziny 9 wieczorem, potłukł kilkadziesiąt szyn i uszkodził w polu przedewszystkiem wiki i grochy. Widoki żniwne są jednakże w ogóle nader pomyślne. Po zbożach i ziemniakach spodziewać się można obfitego plonu.

Wiadomości literackie.

Poznań, 5. Lipca. — Przyrody i Przemysłu wyszedł Nr. 23 i zawiera Liptów (dokończenie) przez L. Zejsznera. — O jestestwach organicznych, IV. przez Juliana Zaborowskiego. — Przegląd ruchu literackiego i naukowego w dziedzinie nauk przyrodzonych: Dzieła Jastrzębowskiego, (dokończenie) przez Adama Wiślickiego. — Rozmaitości: Spostrzeżenia Dr. Junod. — Widmo prysmatyczne iskry elektrycznej. — Postać krystaliczna krzemu. — Nowy sposób zachowywania mleka od zepsucia.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 4. Lipca.

Pszemica 80—115 tal.

Zyto 79 tal., na Lipiec 72½—71¾—72½ tal., na Lipiec Sierpień 65—64½ do 65 tal., na Wrzesień Październik 60½—¼—½ tal.

Jęczmień wielki 57—61 tal.

Owies 35—38 tal.

Groch 75—85 tal.

Olej rzepiowy na Lipiec i Lipiec Sierpień 17 tal., na Wrzesień Październik 16¾—¾ tal., na Październik Listopad 16½ tal., na Listopad Grudzień 16½ tal.

Okowita bez becunki 37 1/4—38 tal., na Lipiec 37 1/4—38 tal., na Lipiec Sierpień 36 1/4—37 tal., na Sierpień Wrzesień 35 1/4—36 tal., na Wrzesień Październik 33 1/4 tal., na Październik Listopad 31 1/4 tal.

Szczecin, 4. Lipca.

Zyto 71—79 tal., na Lipiec 70 1/2 tal., na Lipiec Sierpień 64 tal., na Wrzesień Październik 59 1/2—60 tal., na dostawę wiosenną 57 tal.

Olej rzepiowy 17 tal., na Wrzesień Październik 16 2/3 tal., na Październik Listopad 16 1/3 tal.

Okowita 9 3/4, 5/8 proc., na Lipiec 10, 9 7/8 proc., na Lipiec Sierpień 10 proc., na Sierpień Wrzesień 10 1/8 proc., na Wrzesień Październik 10 3/4 proc.

Gdańsk, 3. Lipca. — Przy najlepszej pogodzie targi londyńskie były ożywione, a ostatnie najwyższe notowania w zupełności się utrzymały. Pola przedstawiają się dobrze, ale wegetacja jest nieco cofnięta i na wczesne zbiory nikt nie liczy.

W ciągu tygodnia przybyło do Londynu:

	Pszenicy.	Jęczmienia.	Owsa.	Bobu i grochu.	Siemie lniane i rzepak.	Mąki ceta.
z kraju	9127	1151	6055	550	—	36,877
z zagranicy	10,993	1713	22,592	3477	—	2912.

Targi szkockie, irlandzkie i prowincyjne bez wyjątku albo z podwyższeniem 2 do 3 szyl. albo z dążnością ku podwyższeniu się zamknęły.

We Francji hausa nowe zrobiła postępy; a i mąka i pszenica w ostatnim tygodniu od 3 do 4 franków się podniosły.

W Holandji pszenica do 30 guld. na łasce poszła w górę — toż samo widzimy w Belgii, Hamburgu i innych niemieckich portowych miastach.

Na naszej giełdzie dość było ochoty do kupna, ale przesadzone żądania sprzedających utrudniały obrót interów. Sprzedano pszenicy szefli 11,400, zyto 5160, jęczmienia 330, owsa 720, siemienia lnianego 4620.

		Tal.	sg.	fen.	Tal.	sg.	fen.
Płacono za szefel pruski wagi berl.							
Pszenicy	82—87	3	14	—	4	5	—
„	88—91	4	9	2	4	21	8
Zyto	79—83	3	12	—	3	17	6
Jęczmienia	„ 78	—	—	—	2	23	6
Owsa	„ „	—	—	—	1	15	—
Siemienia lnianego	„ 79	—	—	—	2	26	8

Czas mamy najgorszy, — deszcze, zimna, wichry, a pszenica w ogólności słabo się przedstawia, w wielu miejscach rdza daje się spostrzegać.

Toruń przebyło pszenicy szefli 1620, belek sosnowych 21,060 dębowych 1525 bali łasztów 601 łasztów, smoły beczek 201, terpentyny 120 centnarow.

Kursa zamian. — Londyn 202 1/4. Hamburg 45 1/2. Amsterdam 102 1/2. Alexander Makowski & Comp.

Przybyli do Poznania 5. Lipca.

BAZAR: Drzewiecki z Płackowa.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Treskow z Wierzonki, Jouanne z Pleszewa, Thuguth z Warszawy.
HOTEL DU NORD: Oltmann z Kolonii, Raczyński z Chwałkowa.
HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: Otocky z Gogolewa, Melzerz Polski, Radoński z Starkowa, Zabłocka z Obry, Pannenberg z Gdanska, Reimann z Berlina, Scharf z Lipska.
HOTEL BAWARSKI: Moszczonęcy z Jeziórek, Żychliński z Brzostowni, Kolski z Mieścisk, Rekowski z Gorazdowa, Doliva z Polski, Reissert z Lubownicy.
POD CZARNYM ORŁEM: Rychłowska z Zimnejwody, Schultze z Gniezna.
HOTEL BERLINSKI: Scheunemann z Baranowa, Dütschke z Rąbczyna, Cichowski z Trzemeszna.
HOTEL PARYŻKI: prob. Sumiński z Lussow, Matecki z Bożejewic, Garezyński z Iwna, Jackowska z Pomarzanowic, Lichtwald z Bednar.
POD BIAŁYM ORŁEM: Albrecht z Kaweczyna, Schultze z Kornat, Fołtyński z Jabikowa, Otto z Berlina, Krauschner z Krosna.

Tekturę smołowcowaną bezpieczną od ognia z fabryki Panów **Alberta Damke & Comp.** w Berlinie i Moabicie, doświadczoną w skutek rozporządzenia Król. Ministerium wydziału rękodziel, rzemiosł itd. a następnie poleconą, ma w zapasie i sprzedaje po cenach fabrycznych

Rudolf Rabsilber,
Spedytor w Poznaniu.

Tekturę smołowcowaną do pokrycia dachów z fabryki Alberta Damke & Comp., w komisie w Poznaniu u Pana **Rudolfa Rabsilber,** doświadczywszy pod względem dobroci i trwałości w ziemie, cieple i mokości, uznałem jako doskonałą, i dla tego użytą też została do pokrycia wielkiej części zabudowań tutajszej Poznańskiej fabryki guano.
Poznań, dnia 15. Marca 1856.

A. Lipowitz, chemik.

Handel A. Kluga

przy ulicy Wroclawskiej Nr. 3.
 poleca skład **angielskich siodeł,** uździeń, trenzli, wytaków, czapraków filcowych i sukiennych, der, angielskich i staneit skich bicz i biczyków, harapników, wędzideł, ostróg wszelkiego rodzaju z stali i nowego srebra, kuferki podróżne i do podróży, torebki do pieniędzy i wszelkie do podróży potrzebne przedmioty w największym doborze i o ile być może w najtańszych cenach.

Aukcja.

Z powodu ukończonej dzierżawy sprzedane zostaną w **Sarbinowie** pod Swarzędzem w środę dnia 9. Lipca r. b. przed południem od godziny 9.

- 30 sztuk bardzo dobrych krów dojnych,
  - 3 jednoroczne buchaje i 4 także jałowice,
  - 10 rosłych wołów roboczych,
  - 8 koni,
  - 5 maciór i różne sprzęty rolnicze i domowe,
- a to przez publiczną licytację najwięcej dającymu za gotową zapłatę.

Prawdziwy angielski Patent. Portland-Cement i szceciński Portland-Cement, obadwa gatunki w świeżym towarze, sprzedaje po **cenach najumiarkowańszych**

Rudolf Rabsilber,
Spedytor.

Dom mój z ogrodem na Ostrówku pod Nr. 6. leżący, jest z wolnej ręki do sprzedania.

Michał Gąsiorowski,
Wielka Rycerska ulica Nr. 10.

Oberza w **Trzemesznie** obok Sądu, jest do sprzedania pod nader łagodnymi warunkami; do wiedzieć się można franco u właściciela téż **Schmidt.**

!!! WIELKA WYPRZEDAŻ !!!

po cenach znacznie niższych, rozpoczyna się z dniem 2. Lipca r. b. na towary galanteryjne, wyroby skórzanego, materyaly piśmienne, perfumerye etc. w handlu **P. Przespolewskiego,** ulica Wilhelmska obok Hotelu Bawarskiego.

Sztuczne kąpiele Akwizgrańskie.

1 słój do 6 całych kąpeli 1 Tal. 10 Sgr.; 1 słój do 3 całych kąpeli 22 1/2 Sgr. Skład dla Poznania okolicy, jest w aptece pod Białym Orłem u Pana J. Jagielskiego w Rynku Nr. 41.

C. Scheibler & Comp.,
Chemik w Królewcu.

Dwóch pisarzy gospodarczych zdalnych i bezzennych z pensją Tal. 60 i 40 i wolnym utrzymaniem mogą natychmiast umieścić, jako téż i bezzennego gorzelnego na miesiąc Sierpień r. b. — Tylko zameldowania osobiste będą uwzględnione.

Biuro Komisyjne
C. Boehme w Grodzisku.

Niektórzy biegli kowale i ślusarze mogą otrzymać ciągle zatrudnienie przy przyzwoitej płacy w fabryce maszyn i giserni żelaza w **Gnieźnie.** Dnia 5. Lipca 1856. **Otto Juenicke.**

Podróż w góry.

W poniedziałek 14. Lipca od rana rozpoczynam podróż, o której doniosłem w Nr. 106. gaz. pozn. **Emrich,** Wroclawska ulica Nr. 38.

Wielkie pomieszkanie na parterze i sklepowe pomieszkanie z sklepem do sprzedaży mleka wynająć można od 1. Października r. b. przy ulicy Szewskiej Nr. 14.

Przy m. Garbarskiej ulicy w domu **Weilza** są do wynajęcia od 1. Października 2 pomieszkania, składające się z 5 i 3 izb z przynależnościami.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 4. Lipca 1856.	Sto pa pCt	Na pr. papierami.	kurant gotowi- zna.
Pożyczka rządowa dobrowolna	4 1/2	—	100 3/4
dito z roku 1850.	4 1/2	—	101 7/8
dito z roku 1852.	4 1/2	—	101 7/8
dito z roku 1853.	4	—	96 1/2
dito z roku 1854.	4 1/2	—	101 7/8
Oblig. dlugu skarbowego	3 1/2	—	86 3/4
dito premiów handlu morskigo	—	—	154
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3 1/2	—	93
dito miasta Berlina	4 1/2	—	101 1/2
dito dito	3 1/2	—	81 3/4
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3 1/2	—	94 1/2
dito Prus Wschodnich	3 1/2	—	91 1/2
dito Pomorskie	3 1/2	—	93
dito W. X. Poznańskiego	4	99 1/2	—
dito W. X. Pozn. (nowe)	3 1/2	88 3/4	—
dito Szląskie	3 1/2	—	86
dito Prus zachodnich	3 1/2	—	86
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	93
Louisdory	—	—	110 3/4
Akcyje kolei żelazn. Starogr Poznańsk.	4	—	95 1/2

Nakładem **Ed. Bote i G. Bock** **Krół. nadwornego handlu muzykaliów**

co tylko wyszły:

Conradi, 1) Walzer Arie Balfego 2) Arya z Stabat mater Rossiniego 3) »Gwiazda wieczorna« z Tannhäuser, 4) Pieśń z nad Renu z Niebelungów Dorna,

Löschhorn, op. 27. Nocturne. Discours d'amour. 20 Sgr.

Osborne, Air montagnard, op. 18. 20 Sgr. Bergson, Danse des paysans polonais 10 Sgr.

Powyzsze, jako to w ogóle wszystkie ogłoszone utwory muzyczne są do nabycia i te znajdują się w wielu egzemplarzach pod korzystnymi warunkami także w naszym **Składzie muzykaliów.** Abonament rozpoczyna się każdym dniem. Prospekta gratis. **Poznań w Rynku 6. Berlin Jaegerstr. 42.**

Zaprosiny.

Na uroczystość mającą się w dniu 8. b. m. o godzinie 10ej odbyć, założenia kamienia węgielnego do nowo stawiającego się gmachu gimnazjum prywatnego, zaprasza przyjaciół i protektorów wyższego wykształcenia szkolnego.
Rogoźno, dnia 2. Lipca 1856.

Dr. E. Francke.

ZEUSCHNERA pracownia fotografowania i malowania portretów przy Wilhelmskiej ulicy Nr. 25. obok Hotelu Bawarskiego, jest otwarta każdego dnia od 9. do 4. godziny.

Wody mineralne naturalne tegoroczne świeże jako: Kissinger Rakoczy, Lipp-spring, Marienbader Kreuz, Ober-Salzbrunn, Soden Nr. 4. Nr. 6. Nr. 18. i t. d. poleca **J. Jagielski,** Aptekarz, Rynek Nr. 41.

Tapety papierowe w najnowszych guście poleca po szczególnie tanich cenach. **Nathan Charig** w Poznaniu. Próby przesyłam zamiejscowym franco.